

МЕЖІ СУДОВОГО КОНТРОЛЮ ЗА ДОДЕРЖАННЯМ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРАВ: ФІНАНСОВО- ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

ОЛЕГ ІЛЬНИЦЬКИЙ,
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
КАНДИДАТ ЮРИДИЧНИХ НАУК, ДОЦЕНТ,
ЧЛЕН НАУКОВО-КОНСУЛЬТАТИВНОЇ РАДИ ПРИ ВЕРХОВНОМУ СУДІ

Забезпечення загальносуспільних потреб за рахунок коштів публічних фондів (бюджетів, фондів соціального страхування) (фактично, здійснення видатків) залежить від фінансових можливостей держави (спроможності дохідної частини її бюджету), яка зобов'язана справедливо і неупереджено розподіляти суспільне багатство між громадянами і територіальними громадами та прагнути до збалансованості бюджету України.

(абз. 5 п. 2.3 мотивувальної частини Рішення КС України від 22.05.2018 р. № 5-рп/2018, п. 1 резолютивної частини Рішення КС України від 25.01.2012 р. № 3-рп/2012, п. 2.1. мотивувальної частини Рішення КС України від 26.12.2011 р. № 20-рп/2011, п. 5 мотивувальної частини Рішення КС України від 08.10.2008 р. № 20-рп/2008)

З огляду на це, формально визнано, що передбачені законом соціально-економічні права не є абсолютними

метою діяльності держави є не закріплення (визнання) соціально-економічних прав особи, але реальне забезпечення їхньої реалізації, в першу чергу, через забезпечення відповідного фінансового ресурсу для їхнього використання особою

принцип
пріоритетності
видатків над
доходами у
сфері публічних
фінансів

«золотий
стандарт»
бюджетної
системи –
принцип
збалансованості

фінансові гарантії
забезпечення
соціально-
економічних прав
–

**фінансові
МОЖЛИВОСТІ
держави**

Ст. 22
Загальної
декларації
прав людини

ЧИ ПОВНОВАЖНИЙ
АДМІНІСТРАТИВНИЙ
СУД ВИРІШУВАТИ
ТАКУ СУПЕРЕЧНІСТЬ ?

ПРАВО
ОСОБИ

ФІНАНСОВІ
МОЖЛИВОСТІ
ДЕРЖАВА

ЧИ СТИКАЄТЬСЯ
АДМІНІСТРАТИВНИЙ
СУД З ТАКОЮ
СУПЕРЕЧНІСТЮ ?

**“ СУДДЯ ПОВИНЕН ДУМАТИ
ПРО ЗАКОНОДАВЦЯ, АЛЕ
ВІН НЕ ПОВИНЕН ДУМАТИ
ЯК ЗАКОНОДАВЕЦЬ ”**

ААРОН БАРАК

конституційна
допустимість зміни
механізму
нарахування
соціальних виплат і
допомог*

держава має
широке поле
свободи розсуду
щодо досягнення
балансу між
правами та
економічною
політикою**

**МЕЖІ СВОБОДИ
РОЗСУДУ ДЕРЖАВИ:**

**I. ВЕРХОВЕНСТВО
ПРАВА
(КОНСТИТУЦІЙНІСТЬ)**

II. ЗАКОННІСТЬ

*абз. 10 п. 2.2 мотивувальної частини Рішення КС України від 22.05.2018 р. № 5-рп/2018

**п.п. 23, 25-26, 28 ухвали щодо прийнятності від 03.06.2014 р. у справі «Великода проти України» («Velikoda v. Ukraine»), заява № 43331/12)

I. ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА (КОНСТИТУЦІЙНІСТЬ)

1.1. Забезпечення сутності змісту права на соціальний захист (достатні умови життя, **сумісні з людською гідністю**; корелюють із міжнародними та європейськими стандартами щодо "гідного людського життя", "мінімальних вимог існування в умовах, гідних людини", прав людини "не зазнавати голоду" та на "захист від бідності", якими має керуватися соціальна держава)

1.2. Правова визначеність при реалізації державної економічної політики у сфері соціально-економічних права особи (субстантивний та формальний аспект)

1.3. Недискримінаційність норм

II. ЗАКОННІСТЬ

2.1. «Трьохскладовий» тест

2.2. Після прийняття судового рішення існуватиме законний порядок ефективного відновлення права з урахуванням рівня фінансових можливостей держави без втручання з боку суду у сферу дискреційних повноважень органів публічного управління у сфері фінансово-економічної політики*